

Tiedoksi

Etla vuoden talousennustaja

Etla on voittanut Vuoden 2021 talousennustajapalkinnon. Ennustepalkinnon myöntää vuosittain Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu Suomen talouden kehityksen parhaiten ennustaneelle taholle. Palkinto jaettiin perinteiseen tapaan Jyväskylässä taloustutkijoiden kesäseminaarissa 15.6.2022. Voittaja valittiin ennusteiden keskimääräisen osumatarkkuuden perusteella. Arvioitavia muuttujia oli yhteensä yhdeksän, muun muassa bruttokansantuote, työttömyys, inflaatio, vaihtotase ja investoinnit.

Talousennustajien kristallipallopalkintoja on jaettu kesäseminaarin yhteydessä vuodesta 1998 lähtien. Tämänvuotinen oli jo kolmas kristallipallo, jonka Etla on historiansa aikana voittanut. Aiemmin Etla on saanut kristallipallon vuosina 2007 ja 2004.

Tilannehuoneesta Datahuoneeksi

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen yhteyteen on perustettu Datahuone-niminen tietopohjaista päätöksentekoa edistävä yksikkö. Datahuoneen taustalla on vuosina 2020–2021 koronapandemian takia toiminut Helsinki GSE:n Tilannehuone-hanke, jonka työ sai laajaa tunnustusta eri tahoilta, mm. ministeriöistä ja eduskunnasta. Siinä analysoitiin pandemian kulkuun ja seurauksiin liittyvää liki ajantasaista dataa siten, että voitiin tukea esimerkiksi korona-ajan yritystukiin liittyvää päätöksentekoa. Datahuoneen toiminta on käynnistynyt tutkimusprojekteilla kesällä 2022 ja varsinainen kolmen vuoden Datahuone-pilottihanke alkaa vuoden 2023 alusta.

Kolmivuotisen rahoituksen saanut Datahuone on VATT:n itsenäinen yksikkö, joka toimii yhteistyössä Taloustieteen keskus Helsinki GSE:n ja Tilastokeskuksen kanssa. Datahuoneen johtaja, jonka valinta oli tätä kirjoitettaessa vielä kesken, tulee olemaan VATT:n johtoryhmän jäsen. Datahuoneen toimintaa koordinoi ministeriöiden ja virastojen edustajista koottu ohjausryhmä.

Datahuone-pilottihankkeen tavoitteena on kehittää data-analyysin hyödyntämistä muun muassa ministeriöissä. Käytännössä Datahuoneen tehtävänä on tukea päätöksentekoa mm. tuottamalla ajantasaista rekisteritietoja hyödyntävää, aikaisempaa tarkempaa analyysia yhteiskunnallisten päätösten vaikutuksista eri väestöryhmiin ja yrityksiin. Datahuoneessa päätöksentekoa tuetaan laajasti siten, että sen palveluita voivat hyödyntää esimerkiksi ministeriöt, ja VATT:n tiedotteen mukaan yhteistyömahdollisuuksia avautuu muun muassa tutkimuslaitosten ja yliopistojen suuntaan.

VATT-lakia esitetään uudistettavaksi

Datahuone-hankkeeseen liittyen VATT-lakia ollaan uudistamassa, ja sitä koskevan hallituksen esityksen luonnos on ollut kesällä lausunto-kierroksella. Lakiesityksellä pyritään mahdollistamaan datahuoneen ajantasainen tiedonsaanti erilaisista rekisteri- ym. aineistoista ilman aikaa vieviä lupamenettelyjä.

Eräiden tutkimuslaitosten ja Helsingin yliopistonkin lausunnoissa on oltu huolestuneita siitä, asettaisiko kyseinen laki VATT:n eriarvoiseen (etuoikeutettuun) asemaan tiedonsaannin

suhteen verrattuna muihin tutkimusyksikköihin ja -laitoksiin. Tämä voisi lausunnoissa esitettyjen huolien mukaan vaikuttaa mm. tutkimusrahoituksesta käytävään kilpailuun. Tilastokeskus puolestaan huomautti lausunnossaan, että ”säätämällä tiedonsaantioikeuksista tutkimuslaitoskohtaisesti (kuten lakiesityksen luonnoksessa) on kuitenkin nähtävissä, että luodaan rinnakkaista lainsäädäntöä ja synnytetään päällekkäisiä prosesseja”.

Rinnan Datahuoneen toimintaa tukemaan tarkoitettua VATT-lain muutoshankkeen kanssa on eduskunnalle jo annettu esitys Tilastokeskusta koskevan lain ja tilastolain muuttamiseksi. Siinä Tilastokeskuksen tehtäviä ehdotetaan täsmennettäväksi lisäämällä sen uudeksi tehtäväksi tutkija- ja aineistopalvelun ylläpitämisen. Näin pyritään kehittämään Tilastokeskuksen palveluita siten, että tutkimusta harjoittavat voisivat Tilastokeskuksen kautta päästä tasa-arvoisesti ja nykyistä paremmin hyödyntämään ajankohtaisia ja rekisteripohjaisia aineistoja. Valtiovarainministeriön lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju esittelee tätä lakiesitystä KAK:n tässä numerossa olevassa artikkelissaan.

Martti Hetemäki ja Minna Lehmuskero Finanssivalvonnan johtokuntaan

Finanssivalvonnan johtokuntaa on täydennetty. Eduskunnan pankkivaltuusto on syyskuussa nimittänyt VTT Martti Hetemäen ja FM Minna Lehmuskeron Finanssivalvonnan johtokunnan jäseniksi. Hetemäki toimii työelämäprofessorina Aalto-yliopistossa ja Helsingin yliopistossa. Lehmuskero on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön sosiaaliturva- ja vakuutusosaston ylimatemaatikko. Nimitykset ovat voimassa 9.9.2022 alkaen ja johtokunnan 1.1.2021 alkaneen kolmivuotisen toimikauden loppuun.

Finanssivalvonnan kuusijäsenisen johtokunnan puheenjohtajana toimii Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen ja varapuheenjohtajana alivaltiosihteeri Leena Mörttinen valtiovarainministeriöstä. Finanssivalvonnan johtajana toimii oikeustieteen tohtori Tero Kurenmaa, joka nimitettiin tehtävään kesäkuussa.

Essi Eerola, Sanna Kurronen ja Markku Lehmus Suomen Pankkiin

Suomen Pankki on vahvistanut ekonomistikaartiaan kolmella tunnetulla taloustieteilijällä.

VTT Essi Eerola siirtyi elokuussa Suomen Pankin Rahapolitiikka- ja tutkimusosastolle kotimaisen talouspoliittisen vaikuttamisen prosessin päälliköksi. Eerola on viime vuodet toiminut VATT:n tutkimusjohtajana ja kuuluu myös Suomen Akatemian hallitukseen. Hän on Kansantaloudellisen aikakauskirjan toimituskunnan jäsen ja on kirjoittanut lehden tämän numeron pääkirjoituksen.

VTT Markku Lehmus siirtyi syyskuun alusta Suomen Pankin Rahapolitiikka- ja tutkimusosastolle euroalueen toimiston päälliköksi. Lehmus siirtyy tehtävään Etlasta, jossa hän on toiminut ennustepäällikkönä, menestyksellä, sillä hänen siellä johtamansa ennustetiimi palkittiin äskettäin tarkimmista vuotta 2021 koskeneista Suomen talouden ennusteista.

EVA:n ekonomistina aiemmin toiminut VTT Sanna Kurronen siirtyi syyskuussa Suomen Pankin Rahapolitiikka- ja tutkimusosastolle vanhemmaksi ekonomistiksi. Kurronen on profiloitunut aktiivisena talouspoliittisena keskustelijana, joka on tuonut ekonomistinäkökulmaa näkyvästi esiin myös sosiaalisessa mediassa.

Anni Huhtala talouspolitiikan arviointineuvoston pääsihteeriksi

PhD Anni Huhtala on nimitetty 15.8.2022 alkaen Talouspolitiikan arviointineuvoston pääsihteeriksi. Hän on jo toiminut neuvoston neuvonantajana helmikuusta 2022 alkaen. Huhtala on aiemmin toiminut VATT:n ylijohtajana vuosina 2015–2020. Hänen erikoisalaansa ovat ilmasto- ja ympäristöpolitiikka. Huhtala seuraa pääsihteerin tehtävässä Seppo Orjasniemeä, joka siirtyi alkuvuodesta VATT:sta valtiovarainministeriön palvelukseen.

Talouspolitiikan arviointineuvosto perustettiin vuonna 2014 talouspolitiikan tavoitteiden ja keinojen riippumattoma arviointia varten. Neuvoston tavoitteena on parantaa talouspolitiikan valmistelun ja päätöksenteon laatua sekä tuoda tutkimustietoon pohjautuva riippumaton näkökulma talouspolitiikkaan keskusteluun. Neuvosto julkaisee vuosittain arvion harjoitetusta talouspolitiikasta. Sen puheenjohtajana toimii professori Jouko Vilmunen Turun yliopistosta.

Tampereen yliopiston veroseminaari

Tampereen yliopistossa sijaitseva verotutkimuksen huippuyksikkö on aloittanut toimintansa. Toiminnan käynnistymistä juhlistanut avajaistilaisuus pidettiin Tampereen yliopistossa 1.9.2022. Keynote-luennon juhlaseminaarissa piti kansainvälisesti arvostettu verotutkimuksen uranuurtaja, Michiganin yliopiston professori Joel Slemrod. Kansantaloudellisen aikakauskirjan tämänkertaisen numeron pääkirjoituksessa Essi Eerola referoi Slemrodin esitelmän sisältöä.

Tampereen yliopiston, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT:n ja Helsingin yliopiston muodostama verotutkimuksen konsortio valit-

tiin Suomen Akatemian huippuyksikköohjelmaan kaudelle 2022–2029. Yksikön johtajana toimii taloustieteen professori Kaisa Kotakorpi Tampereen yliopistosta ja VATT:sta. Huippuyksikön tarkoituksena on tuottaa luotettavaa tutkimustietoa vero- ja tulonsiirtojärjestelmän suunnittelun tueksi.

Taloustieteellisen yhdistyksen seminaari energiakriisistä

Taloustieteellinen yhdistys järjesti seminaarin otsikolla ”Energy Crisis in Europe – Consequences, Policies and Adjustment” Helsingissä 27.9.2022. Tilaisuudessa esitelmöi taloustieteen professori Christian Bayer (Bonnin yliopisto) ja kommenttipuheenvuoron piti johtava tutkija, tutkimusohjaaja Marita Laukkanen (VATT).

Suomen Akatemian Tieteen tila -katsaus

Suomen Akatemia julkaisi uusimman Tieteen tila -katsauksensa kesäkuussa 2022. Siinä luodaan katsaus tutkimustoiminnan rahoitukseen, henkilöresursseihin ja julkaisutoimintaan sekä tutkimusorganisaatioittain että tutkimusaloittain.

Suomalaisen taloustieteen osalta huomiota kiinnittää alamme tieteellisen julkaisutoiminnan jatkuva kasvu. Akatemian käyttämässä vertailussa suomalaisille ositettujen taloustieteellisten julkaisujen määrä on lisääntynyt *Web of Science*-aineistojen mukaan vuosien 2005–2008 906 kappaleesta tuoreimman laskentajakson (2015–2018) 1765 kappaleeseen. *Scopus*-aineistojen mukaan määrällinen kasvu on ollut lähes yhtä voimakasta. Myös julkaisujen tieteellinen laatu mitattuna sillä, kuinka moni julkaisu on ylittänyt tieteenalallaan eniten viitattujen 10 % joukkoon (Top 10 -indeksit) on taloustieteessä

parantunut merkittävästi, itse asiassa eniten kaikkien vertailussa mukana olevien suomalaisten tieteenalojen joukossa.

Julkaisutoimintaa koskeviin Tieteen tila-vertailuihin voi tutustua osoitteessa: <https://www.aka.fi/globalassets/2-suomen-akatemian-toiminta/2-tietoaaineistot/tieteellinen-julkaisu-toiminta.pdf>.

Yliopistojen Shanghai-ranking 2022 taloustieteessä

Shanghain *Jiao Tong* -yliopiston tekemä tunnettu kansainvälinen yliopistovertilu ARWU (*Academic Ranking of World Universities*) tuottaa kuuluisan yleisrankinginsa lisäksi myös oppiainekohtaisia yliopistolistauksia. Tämän vuoden taloustieteen ranking julkaistiin 19.7.2022.

Sitä voi tarkastella osoitteessa: <https://www.shanghairanking.com/rankings/gras/2022/RS0501>.

Suomalaisista yliopistoista 500 parhaan joukkoon taloustieteessä mahtui neljä yliopistoa, niistä parhaana Aalto-yliopisto (globaalisti sijoilla 151–200). Suomi on pohjoismaisessa vertailussa nyt selvästi takamatkalla, sillä Ruotsista 500 parhaan joukkoon pääsi peräti 10 yliopistoa, parhaana Tukholman yliopisto (globaalisti sijalla 49) ja Norjasta 7 yliopistoa, parhaana Osloon yliopisto (sijalla 37). Tanskasta 500 parhaan joukkoon taloustieteessä sijoittui 6 yliopistoa, joista Kööpenhaminan yliopisto oli sijalla 43. Maailmanlaajuisesti parhaaksi yliopistoksi taloustieteessä arvioitiin Chicagon yliopisto ja Euroopan parhaaksi Lontoon LSE (sijalla 8).

Kansantaloudellinen aikakauskirja

www.taloustieteellinenyhdistys.fi

Ohjeita kirjoittajille

Kansantaloudelliseen aikakauskirjaan julkaistavaksi tarjottavat kirjoitukset lähetetään sähköpostin liitetiedostona (miehellään Word-muodossa) päätoimittajalle (juha.tarkka@hotmail.com).

Kirjoituksen otsikon tulee olla mahdollisimman lyhyt ja informatiivinen. Artikkeleiden enimmäispituus on 6000 sanaa eli 20 liuskaa ykkösrivivälillä kirjoitettuna. Väitöskirjaesittelyiden enimmäispituus on 1200 ja kirja-arvostelujen 900 sanaa. Tiede ja tutkimusosastoon tulevat tekstit käyvät läpi vertaisarvion. Tarpeen vaatiessa vertaisarviota sovelletaan myös Talous ja politiikka-osaston teksteihin.

Kirja-arvostelussa tulee olla mukana tiedot arvosteltavan teoksen nimestä, tekijöistä, kustantajasta, painopaikasta ja ilmestymisvuodesta sekä sivumäärästä. Jos teos on ilmestynyt sarjassa, ilmoitetaan myös sarjan nimi ja teoksen numero siinä. Kirja-arvosteluista tulee sopia etukäteen toimituksen kanssa.

Julkaistavaksi tarjotuissa käsikirjoituksissa ei tule käyttää alleviivauksia eikä harvennuksia. Vieraskielisiä lainauksia tekstissä voidaan käyttää vain poikkeustapauksissa, silloinkin mahdollisimman lyhyinä. Varsinaiseen tekstiin sisältyvät alaviitteet numeroidaan juoksevasti. Otsikon jälkeen tekstiin lisätään max. 100 sanan tiivistelmä.

Kuvioiden ja taulukoiden tulee olla selkeitä, ja ne tulee sijoittaa käsikirjoituksessa oikeille paikoilleen. Ne otsikoidaan ja numeroidaan juoksevasti, kuvat ja taulukot erikseen. Molemmat tulisi toimittaa muokatavassa muodossa (miehellään Excel). Vaihtoehtoisesti voidaan kuvioista toimittaa myös aineisto ja mallikuva kuvion piirtämistä varten.

Viittaukset tekstissä merkitään seuraavasti: ”Kuten Easterly (2001) esittää...” tai erillisenä viittauksena lauseen tai kappaleen lopussa: (Easterly 2001) tai tarkemmin: (Easterly 2001, 55–58).

Lähdeluettelo sijoitetaan kirjoituksen loppuun otsikolla kirjallisuus. Luettelo laaditaan tekijän sukunimen mukaan aakkostettuna. Jos tekstissä on viitattu

saman kirjoittajan useampaan julkaisuun, niin nämä laitetaan julkaisuvuoden mukaiseen järjestykseen. Mikäli julkaisut ovat samalta vuodelta, merkitään ne pikuaakkosilla (esim. 2006a, 2006b).

Kirjallisuusluettelossa artikkelit aikakauskirjoissa ja toimitetuissa kirjoissa merkitään seuraavasti:

Bhagwati, J., Panagariya, A. ja Srinivasan, T.N. (2004), ”The muddles over outsourcing”, *Journal of Economic Perspectives* 18: 93–114.

Quah, D. (2001), ”The weightless economy in economic development”, teoksessa Pohjola, M. (toim.), *Information Technology, Productivity, and Economic Growth*, Oxford University Press, Oxford: 72–96.

Kirjat ja kirjamuotoiset raportit esitetään näin: Easterly, W. (2001), *The Elusive Quest for Growth*, the MIT Press, Cambridge, Massachusetts.

Paasivirta, A. ja Valtonen, P. (2004), *Aloittavien innovaatioyritysten siemenrahoituksen ja palvelujärjestelmän uudistamisstrategia*, Kauppa- ja teollisuusministeriön julkaisuja 28/2004, Helsinki.

Työpapereiden malli on: Koskela, E. ja Puhakka, M. (2006), ”Cycles and indeterminacy in overlapping generations economies with Stone-Geary preferences”, HECER Discussion paper No. 105.

Verkossa olevaan materiaaliin viitattaessa on ilmoitettava http-lähteen osoite ja päivämäärä, jolloin siihen on viitattu. Eesimerkki:

Varian, H., Litan, R. E., Elder, A. ja Shutter, J. (2002), *The Net Impact Study*, http://www.netimpactstudy.com/Netimpact_study_report.pdf (viitattu 16.5. 2006).

Kun käsikirjoitukset on taitettu kirjapainossa, niistä lähetetään vedokset oikoluettavaksi kirjoittajille. Kirjoittajan tulee korjata vedokseen mahdolliset kirjoitusvirheet sekä tarkistaa, että kuvat, taulukot, alaviitteet yms. ovat oikein ja oikeilla paikoillaan. tarkistus on syytä tehdä huolella, sillä toimitus ei oikolue vedoksia ja vastuu kirjoitusvirheistä jää kirjoittajille. Ylimääräisten muutosten tai lisäysten tekeminen vedosvaiheessa ei ole enää mahdollista. Vedos korjauksineen palautetaan toimitussihteerille.

Tekijänoikeus

Aikakauskirjalla on oikeus julkaista artikkelit sekä painetussa versiossa että verkkoversiossa. Tekijänoikeus säilyy kirjoittajalla siten, että alkuperäinen julkaisu-oikeus on Kansantaloudellisella aikakauskirjalla.

Lehden aikataulu on vuosittain seuraava:

Lehden arvioitu ilmestymisajankohta

Nro 1 helmi-maaliskuun vaihde

Nro 2 touko-kesäkuun vaihde

Nro 3 syys-lokakuun vaihde

Nro 4 marras-joulukuun vaihde

Posti Green

Taloustieteellinen Yhdistys

Kansantaloudellista aikakauskirjaa julkaisee Taloustieteellinen Yhdistys. Taloustieteellinen Yhdistys on tieteellinen seura, jonka tavoitteena on taloustieteellisen tutkimuksen ja talouspoliittisen keskustelun edistäminen ja kehittäminen Suomessa.

JOHTOKUNTA

Puheenjohtaja:

KTT Matti Sarvimäki, Aalto-yliopisto (puheenjohtaja)

Varapuheenjohtaja:

KTT Heikki Lehkonen, Jyväskylän kauppakorkeakoulu (varapuheenjohtaja)

Muut jäsenet:

KTT Sanna Huikari, Oulun yliopisto

VTT Mauri Kotamäki, Finnvera

VTT Annika Lindblad, Suomen Pankki

PhD Niku Määttänen, Helsingin yliopisto

VTT Tanja Saxell, VATT

PhD Laura Vartia, Valtiovarainministeriö

KTT Hanna Virtanen, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Sihteeri:

Tia Kurtti

Helsinki GSE

PL 17

00014 Helsingin yliopisto

puh. 040 966 9020, sähköposti: sihteeri@taloustieteellinenyhdistys.fi

Kansantaloudellisen aikakauskirjan tukijoina ovat:

Liikesivistysrahasto

Jenny ja Antti Wihurin Säätiö

Yrjö Jahnssoonin säätiö

Valtion julkaisuavustus

Suomen Pankki

Lisätietoja osoitteessa www.taloustieteellinenyhdistys.fi.